

İSMAİL'İN BEBEKLİĞİ

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 03.03.2013 tarihli (202.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdüli'llahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmaîn.

Aziz Dostlar,

Mü'min insan, sıradan bakmayan insandır. Ateşin odunu yaktığını, herkes anlar. Mü'min insan ise, yanan odundan da yakan ateşten de başka anlamlar çıkarabilen insandır. Mü'min, iman edince fiziksel ve biyolojik olarak bedeninde bir değişiklik olmuyor; ama mü'min beynini, gözünü, kulağını, elini, ayağını Allah'a iman şartlarına göre organize ediyor. Bir mü'min insanın; Allah'ın işlerinde, kulları üzerindeki hükümlerinde farklılıklar bulamaması onun iman zafiyetini gösterir. Bir insan elbette Kur'an'daki ayetleri, hükümleri tam anlaşılması gerektiği gibi anlayamayınca dinden çıkmış olmaz şüphesiz. Fakat iyi mü'min Allah'ın Kur'an-ı Kerim'de Nuh aleyhisselamı niye anlattığını; Nuh ve Lut aleyhisselamın hanımlarını neden anlattığını düşünmek zorundadır. Evlenirken de düşünmek zorundadır, hanımını boşamak istediği zaman da düşünmek zorundadır. Kadınlar hakkında asıp keserken, savurup dağıtırken; Kur'an'da kadınların nasıl anlatıldığını, aynı surenin içinde Asiye ve Meryem'le beraber Nuh ve Lut aleyhisselamın karılarının da anlatıldığını anlamayan insan, camiye gidip namaz kılan bir mü'mindir şüphesiz. Fakat Allah'ın sırlarından bir şey çözebilmiş mü'min değildir. Bu bir seviye meselesidir. Bu seviyeyi anlayan şüphesiz, Allah'a daha yakın bir durumda demektir.

Kardeşler,

Kitabımız Kur'an'ı Kerim'in Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in özel ayrıntılarından daha fazla öne çıkardığı isimlerden birisi de İbrahim aleyhisselamdır. Hiç şüphesiz diğer peygamberler gibi İbrahim aleyhisselama ait olaylar da bizim imanımızla birinci dereceden ilgili olaylardır. Yani şunu söylemek istiyorum. "Kur'an-ı Kerim'in birinci sayfasından son sayfasına kadar, bizim iman etmesek de olabilecek bir ayet var mı? Bir ayet var mı, şöyle Kur'an'da ikinci sınıf bir ayet?" Hayır! Bu sözü söylemek bile iman açısından ölümcül tehlikede bir hatadır. O zaman bir mü'min Kur'an'daki bütün ayetlere "Allah'a iman etmezsem eğer, beni cennete koymaz. Cehennemine koyar." diye düşünerek iman etmelidir. Bu sebeple İbrahim aleyhisselamın ateşe atılmasını anlatan ayetler de asla namaz, oruç, zekât, hacı anlatan ayetlerden farklı değildir. Eğer mü'min, İbrahim aleyhisselamın ateşe atılması ile ilgili ayetleri; namaza göre, oruca göre ikinci dereceden ayetler olarak görüyorsa, o yine sekiz yaşındayken yaptığı gibi camiye gidip imam efendinin önüne oturup yeniden imanın şartlarını öğrenmesi gerekir. Peki, bu kadar yüksek seviyeli bir konu hakkında biz Müslümanlar olarak neden hala İbrahim aleyhisselamın ateşe atılmasını ikinci dereceden bile olmayacak, yani "Bir hikâye işte! Anlatılıp duruyor." şeklinde algılayabiliyoruz. Buna maalesef cevap veremeyeceğim, vermek de istemiyorum. Namaza daraltılmış, kadınlar açısından da başörtüsüne indirgenmiş bir İslam'dan bu kadar anlaşılır elbette. Yapılacak başka bir şey yok. Nasıl olsa şarapçı biri kazara öldü mü "merhum" oluyor, mesele yok o zaman! Nasıl olsa baş, örtüldükten sonra alttaki pantolon önemi değil; "Müslüman kadın" oluyor. O zaman mesele yok. İman, bu değil kardeşler! İman, bu değil! İman, Allah'a teslim olmaktır. Teslim olmak da her şeyden önce ayırım yapmadan; ne anlatıyorsa Allah, ona gönül uzatmakla, göz uzatmakla ve kulak kabartmakla olur.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselam üzerinden yol aldığımızda Allah Teâlâ'nın Kur'an-ı Kerim'de, İbrahim aleyhisselamın yaşadığı zamanın toplumunu anlattığını görüyoruz. Nemrut isimli bir despot, zalimin; insanları nasıl kendisine taptırdığını, sistemini ve sistemine bağlı olarak da kendisini nasıl ilahlaştırdığını görüyoruz. İbrahim aleyhisselamın uzun mücadelesinde, büyük bir Nemrut bölümü vardır. Dolayısıyla İbrahim aleyhisselamı Allah'ın peygamberlerinden bir peygamber, bu peygamberlerin içinde de beş büyük peygamberden biri yapan da budur. Resûlullah sallahu aleyhi ve sellemin dedesi, büyük dedesidir.

Her gün namaz kılarken "Allah'im! Muhammed'e salat ve selam et." dediğimiz gibi, "Allah'im İbrahim'e, İbrahim'in ailesine de salat ve selam et." ya da "İbrahim'in ailesine salat ve selam ettiğin gibi, benim

Muhammedim'in ailesine de salat ve selam et." diyor bir Müslüman. Her namazda Kur'an-ı Kerim'deki İbrahim Suresi'ni okumaya gücü yetmiyor; ama en azından namazda (اللهم بارك على محمد)(اللهم صل على محمد) derken (كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم), (كما باركت) "İbrahim'e salat ve selam ettiğin gibi, İbrahim'in ailesine, çocuklarına, hanımlarına salat ve selam et." diyor. Müslüman bir gün merak edip de "Yahu biz Muhammed'in ümmetindeniz de bu İbrahim aleyhisselama ve ailesine neden salat ve selam etmemiz gerekiyor? Bu üstelik de Yahudilerin babası. Ya biz hem Yahudi'ye lanet ediyoruz, sonra da Yahudilerin büyük babası olan İbrahim'e salat ve selam ediyoruz. Bir değil, iki değil! On yaşından beri, yetmiş senedir kıldığım her namazda böyle yapıyorum." deyip düşünmeye fırsat bulmak zorundadır.

Kardeşler,

İman baştan savmak işi değil, baş vermek işidir. Baştan savınca iman etmiş olmuyoruz. Azrail'i diğer cehennem meleklerini başından savmak için, iman edilmez. İman, insanın başını bir dava için feda etmesinin adıdır. "İbrahim" kelimesi üzerinde en az "Muhammed" aleyhisselam kelimesinin üzerinde durduğumuz hassasiyetle durmamız gerekiyor. Çünkü İbrahim aleyhisselamı tanımak, Nemrut'u bilmektir. Bir toplumun kendi değerlerini nasıl ilahlaştırabileceğini bilmektir. İlahlaştırılmış bir sistemin ve ilahlaştırılmış bir tağutun karşısında bir insanın; peygamber olmadan önce de peygamber olduktan sonra da hangi dirençle ayakta durabileceğini anlamak, ancak İbrahim aleyhisselamın davasını anlamakla mümkündür.

Kardeşler,

Bu, sadece Nemrut ve toplum olayı değildir. Allah'ın yeryüzüne insan olarak gönderdiği, "Halil, Halil!" yani dost diye isimlendirdiği "Halilü'llah!" Allah'ın dostu dediği bir isim! Yani, insan olarak, topraktan yaratılmış Adem'in çocukları olarak bir insanın yükselip yükselip Allah'ın en yakın beş kulundan birisi olan İbrahim aleyhisselamın olayıdır. Cebrail'in ve diğer meleklerin asla ulaşamayacakları bir seviyeye ulaşan, beş büyük insandan birisi İbrahim aleyhisselamdır. Hatta bunların en büyüğünün de dedesidir. Böyle bir insanın kimliğini düşünüyoruz, sonra da babasını düşünüyoruz. Ebediyen cehennemde kaynayacak müşrik putperest! Bunu Allah "İbrahim babası Azer'e dedi ki." diye başlayan ayetinde hepimizin gözünün önüne koyuyor. "Dedik ki Allah Kur'an'ında yerleri göklerden daha büyük, yıldız sayısından daha çok hikmetlerle doldurmuştur. Bu hikmetleri anlamakla geçen mücadeleciler bir hayata, mü'min hayatı denir. Dolayısıyla biz İbrahim aleyhisselamı mesela; oturup yüzlerce, binlerce defa mütalaa etmek zorundayız. İman budur! Mü'min, böyle bir insandır. Baktık ki İbrahim aleyhisselamı Allah bize, Nemrut ve toplumuyla tanıtıyor. Öyle bir toplumun içinden İbrahim çıktı.

Belki de Nemrut (lanetullahi aleyh) olmasaydı, o toplum Nemrut'u ilahlaştırmasaydı İbrahim aleyhisselama da gerek kalmazdı. Kur'an bize ders verirken "Nemrut olduğu için İbrahim aleyhisselam çıktı." demek istiyor. Birinci olarak bunu anlıyoruz. İkinci olarak da yani bir gül bahçesinden çıkmış, süper eğitilmiş, doğduğu gün kulağına ezan okunmuş, Allah'a secde eden anne ve babaların çocukları filan değil İbrahim. Kıyamet günü putperest ve put yontmuş bir heykeltıraş olarak dirilecek belki yüz kişiden bir tanesi de şu sözünü ettiğimiz büyük İbrahim'in babasıdır. Allah çamurdan insan yarattığı gibi; necis, müşrik, putperest bir adamdan da İbrahim yaratmıştır. Allah, budur işte! Budur Allah!

Bu Allah, Nemrut'un toplumunda, Nemrut'un özel heykellerini her gün tıraşlayarak, heykel bakıcılığı veya marangozluk veyahut da alçıpenden heykel yapan bir adam olarak dolaşan Azer'den, Allah kendisine en yakın ve en büyük dostlarından birisi olan İbrahim'i yarattı. Sen ise Allah'a iman ettiğin halde, secdeli ve namazlı biri olduğun halde, faiz yemeyen, alkol kullanmayan biri olduğun halde şu veya bu yaştaki çocuğundan umut kesersen "Hangi Allah'a iman ettin?" diye sana soru soran melekleri karşında bulursun. Azer'in oğlu; putperest, müşrik, Nemrut'a put yontan Azer'in oğlu İbrahim'i Kur'an'dan öğrenip de hayata hala sıradan işte, şu haber bu haber üzerinden bakan Müslüman, zayıf yürekli Müslümandır. İmanı eğitim görmesi gereken bir Müslümandır. Haşa! "İmanlı" veya "İmansız" kelimesini, kimse için kullanamayız şüphesiz.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselamı sadece Kur'an'dan incelediğimiz zaman hepimizin hikâye olarak çok iyi bildiği; ama evimizde hayatımızın ışığı olarak bir türlü göremediğimiz konulardan biri de ateşe atılma meselesidir. Nasıl İbrahim aleyhisselamın ateşe atıldığını; ama Allah "Yakmasın." dediği zaman ateşin de nasıl yakmadığını, çok iyi düşünmemiz gerekiyor. İbrahimî derslerden bir tanesi de budur ki; maalesef bir hakikat olarak henüz evlerimize, okullarımıza, mekteplerimize hatta ve hatta Kur'an kurslarımıza dahi girebilmiş hakikatlerden değildir. Allah yakarsa kul yanar! Allah'ın yakmadığı odun bile yanmaz. Allah'ın yakmayı istemediği kullarını Nemrut, senelerce ateş toplasa bile yakamaz. Füze de yakamaz, ateş de yakamaz. Demek ki "Kul 'bana Rabb'im yeter' desin yeter ki. **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ , حَسْبُنَا اللَّهُ حَسْبُنَا اللَّهُ** "Bana Rabb'im yeter." diyebilene yakacak ateş yanaşmaz hiçbir zaman." Bunu Allah Kur'an'ında böyle niye anlattı? Bilsin kulları diye.

Sonra bir hikâyesi daha var İbrahim aleyhisselamın. Hani şu kendisiyle ilgili, davasıyla ilgili! Fedakârlılığını ateşin onu yakmayarak anladığımız İbrahim aleyhisselamın, bir de insanlar için can alıcı olan ve kolay kolay herkesin bu konuda imanını belgeleyemeyeceği, neredeyse Nuh aleyhisselam gibi bir peygamberin bile az kalsın ayağının kayacağı şeylerden birisi; evlat imtihanı! "Ey sadık adam! Ey Allah'ın dostu Halil İbrahim adam! Kes oğlunu, görelim sadakatini." dediğinde bıçağı eline alan adam, İbrahim'dir işte. Oğlunu, kızını "Şu okula verme, şurada imanı zayıflar." sürecinde bile bocalayan, kaypaklaşan anne babalar bir kenara dursun! "Kes oğlunu, biricik oğlunu! Görelim senin sadakatini." dediğinde üstelik de rüyasında bu kendisine dediğinde "Gel oğlum gel. Seni veren kesmemi istiyor." diyen baba ve oğul! Kur'an'dan naklediyorum, hikâye değildir. Asla hikâye değildir! Namaz ayeti kadar büyük bir ayettir. Kâbe'yi anlatan ayet kadar büyük bir ayettir. Eğer müminler Kâbe'yi masal olarak dinliyorlarsa, namazı masal olarak dinliyorlarsa, zekâtı, haccı anlatan ayeti de bir varmış yokmuş diye anlatıyorlarsa; İbrahim'in oğlunu kestiği de o ayeti de o zaman bir masal olarak anlatabiliriz. Çocuk hikâyesi olarak anlatabiliriz.

"Bir varmış, bir yokmuş. Bir dede çocuğunu kesiyormuş." diyebiliriz. Eğer namaz da bir varmış bir yokmuşsa. Namaz "Bir varmış, bir yokmuş." değil de "Ya cennet ya cehennemmiş." şeklinde anlatılıyorsa, İbrahim'in aleyhisselamın oğlu İsmail aleyhisselamı bıçakla kesmesi de bu şekilde anlatılmalıdır. Kurban bayramlarından önce öğrenilmesi gereken bir hikâyedir bu! Bu, bir Kurban Bayramı vaazı, hikâyesi değildir. Çünkü Kurban Bayramı için geçtiği, artık kurban kesmenin vaktinin geldiği bir zamandır. Üç yüz altmış dört gün İbrahim aleyhisselamın oğlu İsmail'i kesmesi anlatılmalı da bir gün koç kesilmelidir. Ömrünü Allah'a verip çocuklarını bile kurban gibi kesebilecek bir karaktere sahibi olduğu için bir gün, oğlunu kesmesi istendi ondan. Oğlunu kesmesi her gün istenmemiştir. Bir gün istendi, bir günde de rüyasına ve Allah'ın emrine sadık kalan bir İbrahim olduğu için Allah bize, "İbrahim" diye bir kulunu örnek olarak gösteriyor.

"İbrahim'de ve İbrahim'in yanındakilerde örnekler var sizin için." Müslümanlık örneği, iman örneği ve Allah'a imanda sadakat örneği İbrahim'dir. Kur'an bunu söylüyor. Muhammed aleyhisselamı tanımak ve ona iman etmek, İbrahim barajından geçen bir iman olduğundan dolayı Allah "İbrahim örnektir, bakın." diyor, her mü'mine de her namazında iki defa olarak "Ey Allahım, ey Allahım! İbrahim'i yücelttiğin gibi Muhammedim'i de yücelt." dedirtiyor. Çünkü İbrahim aleyhisselam zirvelerin en üstünde bir örnektir kardeşler.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselamın Kur'anda anlatılan ve bize iman dersi olarak gösterilen örnek tavırları, bunlardan ibaret değil şüphesiz; ama bir tavır daha var ki bu, hepimiz için çok muhteşem bir ders. Hepimiz bugün yarın kıyamete kadar yaşayacak, mümin insan olarak yaşayıp mümin insan olarak ölmek isteyen herkes için, çok önemli ve muhteşem bir ders daha var. İnşallah bunu hikâye olarak değil, hayatımızın bir göstergesi ve hedefimiz olarak dinlemeyi de Rabb'imiz bize nasip eder diye umuyorum.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselamın Nemrut kadar, ateşe atılması kadar, oğlunu kesmesi kadar enteresan olan bir imtihanından daha söz edeceğiz. Çünkü Kur'an, ilk başladığı cüzünden itibaren İbrahim aleyhisselamı da

anlatıyor ve açıkça Allah buyuruyor ki **وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ** “Allah İbrahim’i, Rabb’i İbrahim’i imtihanlar yapmak istedi. İmtihan etti, önüne imtihan soruları çıkardı.” **فَأَتَمَّهُنَّ** “İbrahim imtihanı başardı.” Babasıyla karşılaştı başardı, Nemrut’la karşılaştı başardı, mancınıkla ateşe atılırken Cebrail karşısına çıktı “Seni kurtarayım mı?” dedi, “Onu Rabbim düşünsün.” dedi ve kazandı. İbrahim aleyhisselam sadece bunlardan değil, pek çok imtihandan geçti. Yaşı şu kadar ilerledikten sonra sünnet olmayı ona emretti Allah. Kendi kendini baltayla sünnet etti. İbrahim bu! Biz ümmet olarak, tek başına ümmet olmuş İbrahim’in peşinden giden bir ümmetin karakterini taşımak zorundayız kardeşler. Örneğimiz, İbrahim aleyhisselamdır. Peygamber aleyhisselam efendimizin büyük dedesi, Kur’an’ımızın karşımıza örnek olarak çıkardığı insan.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselamın imtihan olduğu şeylerden birisi de çocuk ve hanım imtihanıdır. Hanımı tarafından da ciddi sıkıntılara uğradı. Çok sevdiği ve kendisini de çok seven Sare isimli bir hanımı vardı. Uzun yıllar bu hanımından çocuğu olmadı. Bu Sare isimli kadın esasen, İbrahim aleyhisselam gibi bir insanın hanımı olacak, takvalı, Allah’tan korkan, iyi, salih bir kadın. Hiçbir sıkıntısı yok; ama çocuğu olmadı. İbrahim aleyhisselamın kesin bilinmemekle beraber yaklaşık doksan yaşına kadar geldiği halde çocuğu olmadı. O da sabah akşam **رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ** diye dualar etti. Kur’andan Saffat Suresi’nden görüyoruz. Oturuyor, kalkıyor **رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ** “Bana Salihlerden olacak bir çocuk ver ya Rabb’i!” diyor, gözleri yaşarıyor. Doksan yaşına gelmiş, Nemrut’la mücadele etmiş. Firavun’la mücadele etmiş, fakirlikle boğuşmuş, kendi kavmiyle uğraşmış, yorulmuş bitkin bir peygamber Allah dostu, çocuğu yok **رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ** “Bana Salihlerden olacak bir çocuk ver ya Rabb’i!” diyor. Fakat hanımı çocuk sahibi olamıyor, kendi de çocuk sahibi olamıyor. Bu sefer Sare (salih kadın olan Sare Hanım) tutup hizmetçisi olan Hacer isimli kadını ona hanım olarak bağışladı. “Bununla al, evlen.” dedi. Yani çocuğu olmadığı için, çocuğu olsun diye hizmetçisini ona hanım yaptı. İbrahim aleyhisselamın ikinci hanımı olmuş oldu böylece. Nerede yaşıyor İbrahim aleyhisselam? Filistin’de. İbrahim aleyhisselam, Filisten’de yaşıyor. Hacer isimli kadın, ikinci hanımı oldu.

Çok geçmeden, birinci senesinde Hacer hamile kaldı ve İsmail adını verdikleri bir çocukları oldu. İbrahim aleyhisselam doksan yaşlarında, Hacer de yirmi beş-otuz yaşlarındaydı. Doksan yaşından sonra baba olmanın mutluluğunu yaşadı; ama bu mutluluk uzun sürmedi. Neden uzun sürmedi? Çünkü “Aman bir çocuğun olsun İbrahim, seni böyle mahzun görmeyeyim.” diye dua eden ve çocuğu olmuyor diye Hacer’i ona hanım olarak veren Sare, elektriklendi. İkinci kuma hanımın çocuk doğurması ki onun operasyonu, onun teşviki ve planlamasıyla olmuş bir şeydi. Sare, rahatsız oldu. Bu rahatsızlık o kadar ileri gitti ki “Bunu da bu doğurduğu çocuğu da buralardan uzaklaştırıcaksın. Atla, deveyle, kuşla gidilip gelinmeyecek bir yere götüreceksin.” dedi. “Görmeyeceğim bunu buralarda!” dedi. “Ya Sare, sen bunu vermedin mi? Çocuğun olsun demedin mi?” demesi bir fayda etmedi. Fakat “Sare işte kumalık yaptı, çekemedi.” bu dosyaları kapatın kardeşler.

Allah bir şey planladığı zaman buna bir şey diyemeyiz. En salih kadın; İbrahim aleyhisselamla altmış yetmiş sene cihat etmiş, onunla aynı yatağa yatmış ve İbrahim aleyhisselam gibi bir peygamberin can, ciğer, yol arkadaşı olmuş, eşi olmuş ve de Firavun’la ortak mücadele etmiş bir kadındır Sare. Az kalsın Firavun ona dokunacaktı diye Allah, Firavun’un elini dondurdu. Böyle bir mucizeyi Sare gördü; fakat Allah’ın bir planı var. Sare ol, ne olursa o! İşte kumalık yaptırır Allah. “Bu kadını da bu çocuğu da bu topraklardan süreceksin.” dedi. Çaresiz İbrahim aleyhisselam, birinci hanımının sözünü tuttu. İki yaşına yeni gelmiş olan İsmail’i ve annesi Hacer’i aldı. Onlara işte su, erzak tedarik etti. Tuttu, onları getirdi. O gün, tek bir taşın üst üste bulunmadığı Mekke’ye getirdi. Filistin’den yaklaşık olarak bin üç yüz-bin dört yüz kilometrelik bir mesafede Mekke. Yürüyerek, devesiyle vs. ile getirdi.

Kardeşler,

İbrahim aleyhisselamı, İbrahim yapan ve bugün bizim için ders kaynağı haline getiren olaya dikkat ediniz. İki yaşında bir çocuk ve otuz yaşlarında genç bir kadın Mekke'ye geldiler. İbrahim aleyhisselam "Burada kalacaksınız." dedi. Bir baktı, geriden Filistin görünmüyor; bin beş yüz kilometre! Yani Edirne'den Kars'a olan mesafeden daha büyük bir mesafe. Edirne'den Azerbaycan'a kadar bir yer herhalde. Baktı, Medine görünmedi. "Tamam!" dedi. "Burada kalabilirsiniz." dedi. Fakat hesap, Allah'ın hesabı, görünürde Sare kumasını çekememiş gibi görünüyor.

Bu ne zaman anlaşıldı? Üç bin sene sonra bu planın, kimin planı olduğu anlaşıldı. Sare kovdu, Hacer kaçtı. Hacer kucağındaki iki yaşında çocukla oturdu, döndü. Baktılar ki uçsuz bucaksız bir çöl, etraf dağlık, ortada küçük bir vadi var. Şimdiki Mekke'nin Kâbe olmayan, insan olmayan hali! En yakın insanın yaşadığı yer belki de elli kilometre ötesi. Yok, insan yok belki orada! Yok, insan yok meydanda. Hatta Kur'an-ı Kerim **غَيْرِ ذِي زُرْعٍ** diyor. "Ot bile bitmeyen bir yere getirdin, bıraktın bunları. **رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زُرْعٍ**" "Ot bile bitmemiş bir yere getirdim, bıraktım Rabb'im!" diyor. Ot, ot! Kâbe yok, otel filan işte, oteller de büyük ihtimal kapalı o gün. Otel de yok, bir şey de yok. Ne zamandan konuşuyoruz kardeşler? Milattan daha önce, yani milattan iki bin sene öncesini konuşuyoruz. Bugün de miladın iki binli yıllarındayız. Dört bin, dört bin- beş yüz sene önceki tarihten konuşuyoruz. Daha Yahudiler de yok dünyada, İsrail de yok, Dünya Bankası da yok, IMF de yok, bir şey yok dünyada daha. Boş, Kâbe'nin arazisi de bomboş. Böyle bir yere görünürde Sare kovdu, Hacer kaçtı. İki yaşında çocuk, otuz yaşlarında bir kadın, bir bakraç su, (işte küp gibi bir şeyde su, deve ne kadar taşıyorsa artık) ve birkaç gün yetecek kadar erzak. Fakat burada Allah'ın bütün göklerdeki ve yeryüzündeki melekleri bir senaryo seyrediyorlar, bir iş yapılıyor. Bir kadına kâinatın kaderiyle oynayacak bir projede aktörlük rolü verilmiş ve onu oynuyor.

Şimdi bak! Adı Hacer, Sare'nin hizmetçisi. Sare'den önce de Firavun'un sarayında hizmetçilik yapmış üstelik. Firavunun'un sarayında genç bir hizmetçi Sare'ye hediye edilmiş, Sare'nin hizmetçisi olmuş. Sare'nin hizmetçiliğinden sonra da İbrahim'in hanımı olmuş. İsmail isimli bir çocuk doğurmuş. Doğurduğu bu çocuğu Sare çekememiş, kovalamış. Hacer kocası İbrahim'le beraber, bin kûsür kilometrelik mesafeye kaçmışlar. Ot yok, su yok, taş yok, gölgelenecek bir ağaç bile yok. Bir bakraç su, üç gün dört gün yetecek bir yiyecekleri var ve İbrahim "Buraya yerleşin." demiş. "Otele yerleşin, işte çantalarınızı yerleştirin" değil bu. Fakat gökler bu sahneyi seyrediyor.

İmam Buhari'nin sahihinden, sahihi Buhari'den sahneye dikkat edin kardeşler! Şimdi Sare kovdu, Hacer geldi. İnsanoğlu böyle görüyor. Hacer demiş ki "İbrahim sen gidiyor musun yoksa?" demiş "Gidiyorum, ben sizi bırakmaya geldim" demiş.

"Ot bitmez, insan görünmez bir yerde sen bizi nasıl bırakırsın?" demiş. Cevap vermemiş İbrahim, dönmüş gidiyor İbrahim. Buhari'den okuyorum. Masal anlatmıyorum! Sahihi Buhari'den hadis, İbni Abbas naklediyor radiyallahu anhumâ. Üç kere demiş ki "Yahu İbrahim nereye gidiyorsun, bizi nereye bıraktın sen?" demiş. Bakmış İbrahim cevap vermiyor. Dönmüş Hacer demiş ki **الله امرك بهاذا** "İbrahim sana yoksa Allah mı emretti bizi getirmeni?" demiş. **نعم امرني ربي بهاذا** demiş. "Evet, Rabbim buraya getirmemi emretti." demiş.

اذا لا يضيعنا اذا لا يضيعنا "O zaman gidebilirsin, O bize zarar vermez" demiş. Bütün şifreler bu iki kelime de.

اذا لا "Evet, Allah emretti." **الله امرك بهاذا** "Sana Allah mı emretti bizi buraya getirmeni." **الله امرك بهاذا**

اذا لا يضيعنا "O zaman Allah bize zarar vermez." Aman Allah'ım! Bu ne enteresan! Firavun'un sarayında hizmetçi, Sare'nin kapıcısı, "Allah dedi." diye ıssız vadide iki yaşında çocuğuyla kalmaya razı oluyor. Fakat Kur'an öğreten hoca, diplomatsız çocuğu olursa onu Allah'ın aç bırakacağına inanıyor. Eh be, ne fark be, ne fark be! Firavun'un sarayından gel, Mekke vadisinde (in yok, cin yok, ot yok, su yok bir yerde) **اذا لا يضيعنا** "Eğer Allah dediyse o bize zarar vermez. Allah'ın garantisindeyiz burada." de. Yirmi sene Kur'an okut, hacı çocuğu ol, hoca çocuğu ol, kendin üstelik devlet memuru olduğun halde, bütün garantiler ve sigortaların senin olduğun halde; başını açmazsa veya fuhuş gibi ortamlarda çalışmazsa Allah'ın çocuğunu aç bırakacağını düşünüyor. Eyvah eyvah!

Firavun'un sarayında hizmetçi iken, gelip bunu düşünen kadına bak; doğduğu günden beri başörtüsüyle dolaştığı halde, hâlâ Allah'ı tanımayana bak. "اذا لا يضيعنا" "Şimdi bizi bırak, git." demiş. Bırakmış, gitmiş İbrahim. Kimi kime bıraktı? Şemsiye bile yok. Güneşin altından sığınacağı bir ağaç bile yok. Çünkü su yok, kupkuru bir vadi. Kayalıklar simsiyah olmuş güneşin kavurmasından; ama ne oldu orada? Orada ne oldu? İki gün sonra su, bitti. Yine Buhari'den İbni Abbas'ın hadisinden okuyoruz, su bitti. Bu sefer İsmail, ağlamaya başladı.

Anne ne etsin, ana yüreği bu. Çocuk susuzluktan ölecek? Ne edecek? "Yahu şu tepede bir yerde su vardır belki." dedi, koştu. Gitti, gitti, baktı ki o tepenin orada su yok. Döndü, geriye doğru baktı, güneşte serabı gördü. "Hah, orada su var!" zannetti, öbür tepeye koştu. Gitti, gitti; baktı ki orada da su yok. Döndü, bu tarafa geldi. Şimdi Safa ve Merve dediğimiz iki tepe arasında yedi defa koştu. Zavallı anne ne arıyor? Çocuğuna su arıyor. İki yaşında çocuk, bakraçtaki su da bitmiş. İki gün sonra susuzluktan ölecek çocuk. Güneş kavuruyor, ağaç yok. Kadıncağız bir o tepeye koşuyor, bir bu tepeye koşuyor. Yedi kere koştu geldi. Sonunda baktı ki bir yerde bugünkü zemzem dediğimiz bir su fıskırıyor. Su orada yoktu; ama geldi Cebrail aleyhisselam, kanadıyla vurdu ve oradan su çıktı. Kadıncağız hemen geldi, ayağıyla suya vurdu kadın duygusu çünkü. Çok akarsa israf olur, biter diye korktu. Suyun önüne küçük bir tepelik yaptı. Akmasın, israf olmasın diye. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyuruyor ki "Be kadın, be İsmail'in anası! O suya öyle engel çıkarmasaydın da kıyamete kadar ırmak gibi aksaydı. Zemzem suyunun kuyu olarak kalma nedeni de budur." diyor Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz.

Kardeşler,

İsmail'e su içirdi oradan. İşte unundan hamurlar yaptı vesaire üç sene geçti, beş sene geçti. Ana çocuğunu büyütüyor in cin olmayan bir yerde. İsmail on dört yaşına geldiğinde, İbrahim çıktı geldi bir gün. "Ooo İbrahim, hoş geldin!" dedi Hacer denen şu kadın. Kadın, Firavun'un sarayından hizmetçi olarak Sare'ye gelen şu kadın ölünceye kadar İbrahim, üç defa Mekke'ye geldi. Filistin'de yaşadı. Bir gelişinde İsmail on dört yaşındaydı. "Hoş geldin. Ne var ne yok, ne getirdin, ne ile geldin, hangi kabileyle geldin?" demeye bile kalmadan İbrahim aleyhisselam "İşim acele. İsmail'i kesmeye geldim." dedi. Aynı slogan tekrar çıktı. "الله امرک بهادا" "Allah mı dedi?" "Evet, Allah dedi." "Buyur." Anne, anne! Şu fedakârlığa bak! İki yaşında ölümcül bir vadede teslim aldığı emaneti, on dört yaşında çakı gibi delikanlı olunca kurbanlık olarak teslim etti; ama "الله امرک بهادا" "Sana Allah mı bunu emretti İbrahim?" "Evet, Allah dedi." Bitti! Hacer ne desin Allah deyince ve İsmail geldi. Elhamdülillah İsmail kesilmedi; ama İsmail ile beraber İbrahim de kazandı. İsmail kazandı. Kur'an-ı Kerim'de on iki kere Allah, İsmail aleyhisselamdan övgüyle söz ediyor. Çünkü İsmail on dört yaşında çocuktu; ama "Baba sana Allah emreder de bana nasıl soru sorarsın? Al götür kessene beni." dedi.

Kardeşler,

İsmail kıssası, Kur'an kıssasıdır. Resulullah sallahu aleyhi ve sellem'in Buhari de anlatılan kıssasıdır. Biz hikâyelerle masallarla ömür çürütmüyoruz; ama imanımıza kaynak olacak şeyler konuşuyoruz. Şimdi her şeyden önce büyük bir hakikati hepimiz zihnimize koyalım. Allah kadar vefalı birisi, yoktur. Allah vefanın aslıdır. Bakın şu kadın, Hacer kadın, Allah ondan razı olsun, oldu da nitekim. Bizi de onunla beraber cennetinde buluştursun. Hacer kadın o çocuğuna su içirebilmek için oraya gitti, buraya gitti. Yaklaşık dört yüz metreye yakın bir mesafedir bu. Yedi defa gidip geldiğine göre, bir iki kilometre yol yürüdü. Güneşin altında çocuğuna su bulmak için yürüdü. Şu Allah'ın vefasına bakın ve Allah kimi arıyor, ona bakın. Ne yaptı Allah? Kendisine iman eden en zengin, en âlim, en iyi kullarına haccı emretti. "Kâbe mi ziyarete geleceksiniz." dedi ve iki yaşında çocuğuna su içirmek için Safa ile Merve arasında koşan o Hacer kadının koşusu, kıyamete kadar, ta İbrahim aleyhisselamdan beri dört bin seneden beri, belki de bir dört bin sene daha kıyamete kadar "Allah'a iman ettin, hac etmek İslam'ın şartı. Hac edeceksin. Safa ile Merve arasında Hacer gibi koşmadıkça yok Hac sana!" Allah diyor. Vefa budur! Allah'ın vefası kullarına budur. Çünkü Hacer'in koşması çok önemli değil. Her ana koşar hastane

koridorlarında. O koridor, tahlil koridoru, laboratuvar koridoru koşar durur analar; ama **الله امرک بهادا** diyen Hacer'dir sadece. "Sana Allah mı dedi bunu İbrahim?" "Allah dedi." Bitti o zaman!

Sen **الله امرک بهادا** demeyi becerdin mi? İman eden, üstelikte zengin varlıklı bütün kullarını Allah, "Hacer gibi koşun burada." diye koşturur işte. Anıt dikmeye gerek yok, sen anıt olmuşsun bütün müminlerin ruhlarında. Hacer bir kadın değil zaten, seviyeli bir kadın değil. Firavun'un hizmetçisi! Şimdiki mevlüt toplantılarına katılacak kadın değil; ama kadına bak. Kadına bak! Doğurduğuna bak, rahminden doğana bak, kafasından doğan kafaya bak.

الله امرک بهادا "Sana Allah mı dedi İbrahim?" **اذا لا يضيعنا اذا لا يضيعنا** "O zaman bizi Allah korur, git."

Kardeşler,

Bu kadın Hacer ve bu da onun bu sadakatine bütün iman eden kullarının Safa ile Merve arasında dolaştıran, koşturan Allah'ın vefası. Allah, kimseyi yalnız bırakmıyor, kimseyi zayı etmiyor; ama dost seçiyor. Herkese değil, dostlarına yapıyor. Sonra ne oldu kardeşler? O İsmail'i İbrahim'le beraber Kâbe'nin ustası yaptı Allah. İsmail, orada Kâbe yaptı. Bu bildiğimiz Kâbe'nin ustası, İsmail aleyhisselamdır babası İbrahim aleyhisselamla beraber. Bu hep, o kadının haysiyetli çıkışıdır. Sonra İsmail evlendi. Su olan yere, kuşlar gelmeye başladı. Zemzemin olduğu yere. Uzak diyardaki kabilelerde "Bu kuşlar nereye gidiyor?" diye merak ettiler. Develerine binip geldiler. Baktılar ki su diye bir şey var burada. İçtiler suyu, hoşlarına gitti. Allah, hacılardan önce İsmail'e arkadaş olacak çocuk gönderiyor. "Biz de bu sudan ara sıra gelip alalım." dediler. Hacer onlara izin verdi, geldiler ve aldılar. Bu sefer "Burada bir ev yapalım." dediler. İzin verdiler. Ayağına döktü Allah çevreyi ve İsmail, oradaki kızlardan biriyle evlendi. Onun çocuğu oldu, onun çocuğu oldu! Hacer'in torunu oldu. Onun da torunu oldu, torunun da torunu oldu ve Mekke'de bir gün Abdullah'ın oğlu Muhammed doğdu. O **الله امرک بهادا** "Sana Allah mı dedi İbrahim böyle olmasını?" diyen kadın, en sonunda Kâinatın Efendisi Muhammed'in büyük nenesi olarak dirilecek. Hacer'den aşağı doğru inildiğinde işte o "Beni Allah kurtarır. Allah dediyse zararı yok." diyen kadının bereketi gitti, gitti Muhammed oldu sallallahu aleyhi ve sellem. Sonra Muhammed'den yukarı doğru gidildiğinde anlaşılıyor ki "Muhammed sensen, gidiyorsun, gidiyorsun, gidiyorsun Hacer'e ve İbrahim'e dayanıyorsun." Başı ve dibi böyle!

Kardeşler,

Buradaki incelik ne biliyor musunuz? Şu, Abdullah'ın oğlu Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile İbrahim'in oğlu İsmail arasında ve de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in annesi Âmine ile İbrahim aleyhisselamın hanımı Hacer anamız arasında üç bin küsur sene var. Allah Hacer'i ödüllendirdi. **الله امرک بهادا** diyen kadın, Muhammed aleyhisselamın ninesi oldu. Şu kâinatta belki de yaşarken cennete girmekten daha hoş bir şey Muhammed'in ninesi olmaktır; ama bu ödül üç bin sene sonra geldi. Biz İbrahim'den, İbrahim'in hanımları Sare ve Hacer'den ders alıyorsak eğer; bu ders, üç bin sene sabredilirse işe yarayacak olan bir derstir.

Hacer "Allah bana zarar ettirmez, ben Allah'a güveniyorum." dedi. Evet, üç gün sonra su buldu; ama asıl suyun kaynağı olan Muhammed aleyhisselamı üç bin sene sonra buldu. Belki ona denilseydi "Senin bir gün Muhammed diye bir torunun olacak." O bile inanmazdı buna; ama o, böyle haberlere gerek olmadan Allah'a inanmıştı bir defa. "İbrahim'in Rabb'i doğru söylüyor!" diye inanıyordu. Biz eğer İbrahim aleyhisselamı ve şu Hacer kadını örnek göreceksak ki Allah bize örnek gösteriyor. Örnek kabul edeceksek bize Nuh aleyhisselamın sabrı bile az demek ki. Çünkü Nuh aleyhisselam bin senenin örneği. Hacer'in meyvesi ise üç bin sene sonra meydana çıktı; ama yetti ona. Kâinatın, bir kadın tarafından elde edilecek en büyük nimetlerini elde etti. Var mı şu kâinatta, Muhammed aleyhisselamın büyük nenesi olmaktan daha büyük bir şey? Firavun'un sarayında hizmetçilik düzeyinden yüksele yüksele kıyamet günü, Muhammed'in nenesi olmak gibi bir şerefle dirilmek var mı?

Ah, Hacer nine! Çok kötü ettin kadınlara, çok kötü ettin! Ne güzel kadınlar iki mevlütle ve bir başörtüsüyle bu işi halletmişlerdi. Ne güzel. Bana yıllarca Allah'ın lütfuyla Safa ve Merve arasında sabah akşam

bulunmam nasip oldu. Gençtim, buna rağmen öğrenerek ve esef ederek, bazen de içimden içime tükürerek tepki gösterdiğim şeylerden birisi de işte Türkiye’den hacılar gelir ve onları gezdiren rehberleri de bu olayı “İşte buradan zemzem çıktı, Hacer koştı, terledi, terini bile siliyordu.” şeklinde anlatmalarındır.

Aman Allah’ım, kadınlar nasıl ağlarlar orada! “Ah Hacer teyze, vah Hacer teyze.” diyerek ağlarlar. Ondan sonra ağlama seansı bitince otele, otelden televizyona, televizyondan çarşıya giderler. Ondan sonra havaalanına geri dönerken de İstanbul kıyafetleriyle geri dönerler. Mekke’de Mekke kıyafeti, İstanbul’da İstanbul kıyafeti! Hacer teyze bir tane ama! Hacer teyzenin benzeri yok. Acırdım Hacer Anamız’a orada.

Kim kimi dinliyor? Hacer’in kisasını dinlemek bile bir nasip meselesi demek ki. Bir film, çizgi film izler gibi seyretmek var; bir de “Ah Hacer Ana! Bu çığırı bize nasıl açtın sen, bu ne yürüyüştü yahu?” deyip kendisine ömrünün sonuna kadar Hacer olma sevdası yüklemek var. İki türlü Hacer dinlemek var. Birincide Hacer film kahramanı, öbüründe de iman meşalesi. Tutuşturuyor yüreği!

Ah Hacer Ana! Kadınların işini zorlaştırdın, başka bir şey yapmadın. Ebubekir radiyallahu anhu gömerken Ömer cenazesine bakmış “Ah Ebubekir! Dert oldun başımıza.” demiş “Çıtayı çok yüksek tuttun, nasıl peşinden gideceğiz senin?” demiş. Hacer nasıl bir çita yükseltti ve mü’min kadınlar kimin peşinden gitmeleri gerekiyor?

Kardeşler,

Bu çok uzun bir eğitimle olmuyor. Elli sene, yetmiş sene İbrahim aleyhisselamın hanımı olarak yaşamadı Hacer. Bir kere Firavun’un sarayında Firavun terbiyesi gördü Asiyeye gibi. Benzeştiği tip, Asiyeye tipidir. Asiyeye’den sonra bir kadının hizmetçisi olarak Filistin’e geldi. Bildiğiniz hizmetçi, hizmetçi kadın! Erkeği susturmak için “Al şunu evlen, ne yapacaksan yap!” diye sunulan bir paket düzeyindeydi. Buna rağmen Peygamber hanımı olma seviyesini yakaladı. Demek ki mesele Kur’an kursuna gitmek, tefsirler okumak, Celaleynler okumak meselesi değildir. Mesele, kâinatı okumak meselesidir. Allah’ın sırlarını yakalamak meselesidir. Kendini hizmetçi, Firavun’un sarayında hizmetçi bilsen bile, gayeni Allah edinip Asiyeye gibi, Hacer gibi Firavun’un sarayından cennet köşklerine yükselebildiğin zaman; âlimler de senin peşinden gelir ve senin soyun, kâinatın nuru olan Muhammed’in soyu olur sallallahu aleyhi ve sellem. Mesele çok bilmek meselesi değildir; tam vefalı olmak meselesidir. Kullarına her türlü vefayı gösteren Allah’a karşı vefakâr mü’min olma meselesidir. Mesele, kadın erkek meselesi de değildir. İbrahim de işin içinden çıkmadığı için tuttu, karısını getirdi zaten; ama işin içinden Allah çıktı.

Kardeşler,

Bunlar kitaplarda yazmaz. Hacılara anlatılan hikâyeler de değil bunlar. Zemzem suyu da bu değil zaten. Evet, o zemzem bu zemzem Allah izniyle; ama kimseye bu heyecanı vermiyorsa zemzem, o zemzem değil demektir. İsmail, küçükken kurban edildiği için büyükken İsmail oldu. İsmail’in ne olacağı anasının kucağında belliydi. Doğduğunda erkek doğduğu gibi, sonra kadın olmadığı gibi kimse; kadın doğunca da erkek olmadığı gibi, İsmail’in bir gün Muhammed’e dede olacağı da o anadan belliydi zaten. Ders bu, idrak bu, yürek budur! Sonradan aşı yapmakla olmuyor bu işler. Sonradan hastalıklara karşı, aşı yapılır. Kimlik aşısını, ananın rahmindeyken alacaksın. Hacer çocuğu olmak varmış bu dünyada. Allah dedi mi iş bitecek.

Slogan çok güzel, **الله امرک بهادا** sloganı! “Allah mı İbrahim, Allah mı dedi?” “Evet, Allah dedi.” Gökten sular boşandı, onun ateşi söndü. Allah dediyse bitti zaten. “Allah mı dedi İbrahim?” Bu soruyu milyon kere her akşam yatarken kendimize sorsaydık keşke. Sabahleyin kalktığımızda **الله امرک بهادا** sorusunu bir sorabilirsek kendimize ya! “Şu namazı Allah mı emretti, cami imamı mı emretti? Maldan infak etmeyi Allah mı emretti? Çocuk senin mi, annesinin mi, babasının mı, Allah’ın mı bu çocuk?” Bu soruyu sormak lazım “Sen mi, Allah mı yarattı?” İman bunu gerektiriyor. “Gelecek Allah tarafından mı; belgeler, kağıtlar, diplomalar, şirketler tarafından mı veriliyor? Hacer’in Allah’ı şimdiki Allah mı?” Bu sorular cevaplanmadıkça ölen, merhum filan

olmuyor kardeşler. Bu sorulara cevap bulmak zorundayız. “Allah mı, Allah mı İbrahim?” “Evet, Allah.”

الله امرک بهاداً

Bu ne teslimiyet ya Rabb’i? Ne güzel hafızdım, oh be ne güzel konuşuyorduk, kitaplar yazdık, ne güzeldi bu işler yahu! Ne yaptın sen teyze, ne ettin, ne ettin sen bizim kadınlarımızı? “Çocuğum Kur’an öğrenirse geleceği tehlikeye girer.” diyen kadınları ne edeceksin kıyamet günü Hacer Teyze? Sana baksa Allah, bizim analarımızın vay haline! Bizim analarımıza vay halimize! Sana yazık olmadı mı o çöllerde? Sen ana değil miydin? On dört yaşında çocuğu nasıl bıçağın altına koydun sen? Bu nedir, nasıl bir Allah kelimesidir? İman, başka bir şey kardeşler. Bu ilim meselesi değildir, bilmişlik meselesi değildir. Bir filanca büyük insanın çocuğu olmak meselesi de değildir. Yahu sen Firavun’un sarayından hizmetçi gel ve senin anına Allah, milyarlarca hacı olmak isteyen kuluna “Hacer’in turunu atın, bir göreyim seni.” desin. Böyle şey olur mu ya? Hadi İbrahim’in kızı olsan bir anlam vereceğim. Babasının kim olduğu da bilinmiyor Hacer’in. Fakat kendisi kim? Bunu, bütün kâinat biliyor. Muhammed’in nenesi sallallahu aleyhi ve sellem.

Şimdiki din öğrenmiş, kitaplar bitirmiş, ilahiyat diplomaları almış kadınlara ağıt yakmak için bu, örnek olsun. Okuma yazması olmayan, sadece “İbrahim’in Rabb’i” diye bir Rabb biliyor. Bir Allah biliyor, O’nun da kullarına asla zarar vermeyeceğini biliyor. الله امرک بهاداً “Allah, Allah, İbrahim!” Tabiki Allah. “اذا لا يضيعنا” Sal gitsin o zaman! Allah’ın kanatları altında ne olur ki insana? Ömer, Ebubekir’in çitasını yüksek bulmuştu. Biz ve kadınlarımız, bu Hacer’in çitasını nasıl yakalarız? Fakat eğer Allah, şu Hacer ile şimdiki uyduruk başörtüsüyle nefsinin helak eden Hacerleri aynı cennete koyarsa buna adalet denmez.

Ve'l hamdu lillahi rabbi'l alemîn.